

Fredrikstad kommune
Postboks 1405
1602 FREDRIKSTAD

Saksbehandler, innvalgstelefon
Torbjørn Raugstad, 32 26 68 10

Vedtak om tillatelse etter forurensningsloven til peling og utfylling i Glomma ved Lisleby ferjeleie i Fredrikstad kommune

Statsforvalteren i Oslo og Viken har ferdigbehandlet søknaden fra Fredrikstad kommune og fatter vedtak om tillatelse til peling og utfylling i Glomma ved Lisleby ferjeleie i Fredrikstad kommune.

Tillatelse med tilhørende vilkår følger vedlagt.

Fredrikstad kommune skal betale kr. 33 800,- for behandling av søknaden.

Vedtaket om tillatelse og gebyrfastsettelse kan påklages av berørte parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker.

Statsforvalteren i Oslo og Viken viser til søknad mottatt 14. september 2021 fra Fredrikstad kommune, der det søkes om tillatelse til peling og utfylling (gbnr. 204/14) i Glomma ved Lisleby ferjeleie i Fredrikstad kommune.

Sammendrag av søknad

Fredrikstad kommune ønsker å rehabilitere Lisleby fergeleie for å legge til rette for el-fergedrift. Nåværende fergeleie skal oppgraderes, og et servicebygg og offentlige toaletter skal etableres. Arbeidene medfører behov for nedsetting stålrør og steinplastring av erosjonssoner i elv. Det skal settes ned 12 trepeler og 3 stålpeler. Pelearbeidene er estimert å berøre ca. 2-3 m³ over et areal på ca. 12 m². Boring av pelene vil generere ca. 1 m³ borekaks. Det søkes også om plastring med stein i strandkanten for å begrense erosjon. Totalt planlegges det å legge ut inntil 70 m³ med stein over et areal på opptil 110 m². Det planlegges å benytte siltgardin under utfyllingsarbeidene for å redusere partikkelspredningen. Arbeidene ønskes gjennomført vinteren 2021.

Høring

Søknaden fra Fredrikstad kommune har vært på høring i tidsrommet 4. oktober 2021 - 29. oktober 2021, og ble kunngjort på Statsforvalterens nettside, jf. forurensningsforskriften § 36-8. Søknaden ble også forhåndsvarslet sakens parter (jf. § 36-6), og andre enn sakens parter som vedtaket kan angå (jf. § 36-7).

Det kom inn ett innspill i forbindelse med høringen. Nedenfor gjengis en oppsummering av høringsuttalelsen med tilhørende svar fra Fredrikstad kommune.

NVE har ingen vesentlige merknader til behandlingen av tiltaket etter forurensningsloven. NVE har i epost til kommunen 24.11.2020 gitt tilbakemelding om at sikkerhet mot kvikkleireskred må ivaretas i prosjektet, jf. TEK 17 § 7-3. Her er kommunen både tiltakshaver og planmyndighet. Tiltaket ligger i et område med tykke marine avsetninger, og det er kartlagte kvikkleiresoner i umiddelbar nærhet.

Det ligger ikke ved noen dokumentasjon av områdestabilitet (fare for kvikkleireskred) iht. NVEs kvikkleireveileder (1/2019). NVE påpeker at peleramming foran foten av en skråning med mulighet for kvikkleire (i utløpsområdet) kan medføre en forverring av stabiliteten. Tilsvarende kan utfylling av steinmasser i toppen av elveskråningen bidra til å svekke områdestabiliteten.

NVE forutsetter at kommunen påser at de geotekniske utredningene dokumenterer at tilstrekkelig stabilitet vil bli ivaretatt i alle byggefaser.

Fredrikstad kommune svarer at det har blitt gjennomført grunnundersøkelser i det aktuelle området, og at det ikke er påvist kvikkleire eller sprøbruddsmateriale. Faglige vurderinger er gjort og geotekniske forhold anses tilstrekkelig belyst gjennom et eget notat utarbeidet av Multiconsult AS. Forholdet vil ivaretas i alle byggefaser i prosjektet.

Lovgrunnlag og myndighet

Det aktuelle tiltaket krever tillatelse etter forurensningslovens bestemmelser, jf. forurensningsloven § 11, jf. § 16. Statsforvalteren har behandlet saken som rett forurensningsmyndighet for arbeider som kan medføre forurensning i sjø, jf. rundskriv T-3/12.

Forurensningsforskriften § 22-3 fastsetter et generelt forbud mot mudring, dumping og utfylling fra sjøgående fartøy. Etter søknad kan det imidlertid gis tillatelse til slike aktiviteter i medhold av § 22-6. Mudring og utfylling fra land faller ikke inn under forurensningsforskriften kapittel 22, men kan kreve en tillatelse etter forurensningsloven § 11 dersom tiltaket medfører fare for forurensning. Statsforvalteren er av den oppfatning at omsøkt tiltak medfører fare for forurensning og krever tillatelse etter forurensningsloven.

Statsforvalterens vurdering

Generelt

Når forurensningsmyndigheten avgjør om tillatelse skal gis og fastsetter vilkårene etter forurensningsloven § 16, legges det vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket, sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 femte ledd. Dette innebærer at det foretas en helhetlig vurdering der både forurensningshensyn, generelle miljøhensyn og alminnelige samfunnsmessige hensyn tas med i betraktningen. Ved fastsetting av vilkår har Statsforvalteren lagt vekt på hva som kan oppnås med de best tilgjengelige teknikker.

Statsforvalteren vurderer også saken på bakgrunn av søknaden, høringsuttalelsene og generelle krav til utslipp. Selv om forurensningen holdes innenfor fastsatte vilkår, plikter tiltakshaver å redusere sine utslipp og påvirkning på miljøet så langt det er rimelig uten urimelige kostnader. At forurensningen er tillatt utelukker ikke erstatningsansvar for skade, ulempe eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

For å følge opp vannforskriftens §§ 4 og 12 om miljømål for overflatevann, som sier at «*tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og kjemisk tilstand*», settes det stadig strengere krav til utslipp til sjø og vassdrag. I tillegg til kravene i forurensningsregelverket og vannforskriftens § 4, skal alle saker som berører naturmangfold ifølge naturmangfoldloven § 7 vurderes etter prinsippene i §§ 8-12 i samme lov. Det skal fremgå i beslutningen hvordan disse prinsippene er vurdert og vektlagt i saken.

Tillatelsen fritar ikke tiltakshaver fra plikten til å innhente nødvendige tillatelser etter andre lover, eller plikten til å overholde bestemmelser og påbud som gis med hjemmel i slike lover.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven § 8 stiller krav om at offentlige beslutninger som berører naturmangfold skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse, økologisk tilstand og effekten av eventuelle påvirkninger.

I Miljødirektoratets Naturbase (2021) er det ikke registrert noen viktige naturtyper eller arter av nasjonal forvaltningsinteresse i tiltaksområdet. Det er påvist laks og sjøørret i Glomma.

Av hensyn til naturmiljøet er det ikke tillatt å gjennomføre arbeider i vassdraget i perioden mellom 15. mai og 15. september.

Det vil muligens kunne forekomme negative virkninger på fisk under arbeidene i elva. Disse virkningene kan likevel reduseres ved at det ikke gjennomføres pele- og utfyllingsarbeider på nattestid, da fiskens vandringsaktivitet er størst på natta. Statsforvalteren har derfor stilt krav til at det ikke skal gjennomføres mudring i elva mellom klokken 23:00-06:00.

På bakgrunn av kunnskapsgrunnlaget og føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9, vurderer Statsforvalteren at vi har tilstrekkelig kunnskap om de mulige effektene av tiltaket til å beslutte om tillatelse skal gis. Av den grunn er det vårt syn at føre-var prinsippet ikke har nevneverdig relevans som retningslinje i denne saken.

Vi mener det er viktig å sette søkelys på at alle tiltak i vann og vassdrag er med på å øke den samlede belastningen på en resipient og på det biologiske mangfoldet. Ved fastsetting av vilkår har derfor Statsforvalteren lagt vekt på prinsippet om samlet belastning, jf. naturmangfoldloven § 10.

Vi minner også på at det er tiltakshaver som skal dekke kostnadene ved å unngå og begrense skade på naturmangfoldet, jf. naturmangfoldloven § 11. Tiltakshaver plikter også å benytte miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder slik at en unngår eller begrenser skadevirkninger på naturmangfoldet, jf. naturmangfoldloven § 12.

Vurdering etter forskrift om fysiske tiltak i vassdrag

I henhold til forskrift om fysiske tiltak i vassdrag § 1 er det, uten tillatelse fra Statsforvalteren eller

Fylkeskommunen, forbudt å sette i verk tiltak som medfører eller kan medføre fare for forringelse av produksjonsmulighetene for fisk eller andre ferskvannsorganismer. Statsforvalteren har myndighet til å gi tillatelse til tiltak på strekninger som fører anadrom fisk, edelkreps og elvemusling. I denne saken vurderer vi at vilkår i tillatelsen etter forurensningsloven ivaretar artene tilstrekkelig, og at det derfor ikke er nødvendig å gi en egen tillatelse etter forskrift om fysiske tiltak i vassdrag.

Vurdering etter vannforskriften

Miljømålene i vannforskriftens § 4 sier at «tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og kjemisk tilstand». Dersom et tiltak vil føre til forringelse av vannforekomsten eller at miljømålene ikke nås, skal tiltaket vurderes etter vannforskriften § 12. Med forringelse menes en forverring av økologisk eller kjemisk tilstandsklasse, for eksempel at den økologiske tilstanden går fra å være «god» til å være «moderat». Dersom forverringen av økologisk eller kjemisk tilstand kun er midlertidig, regnes det ikke som forringelse.

I vannforvaltningsdatabasen Vann-Nett ligger tiltaksområdet i vannforekomsten *Glomma fra Greåker til sjøen (002-4230-R)*. Vannforekomsten har «dårlig» økologisk tilstand som følge av verdiene for parameteren «gjennomsnittlig score per takson (ASPT)». Den kjemiske tilstanden i vannforekomsten er «undefinert». Vannforekomsten er i stor grad påvirket av punktutslipp fra industri og i middels grad påvirket av diffus avrenning fra byer/tettsteder og punktutslipp fra regnvannsoverløp og renseanlegg.

Med forutsetning av arbeidene i elva gjennomføres i tråd med vilkår i tillatelsen, vurderer Statsforvalteren at det kan gis tillatelse til det omsøkte tiltaket uten at dette medfører vesentlig risiko for forringelse av miljøtilstanden i vannforekomsten, jf. vannforskriftens §§ 4 og 12. Statsforvalteren er derfor av den oppfatning at vannforskriften § 12 ikke kommer til anvendelse i dette tilfellet.

Forurensningens omfang

Arbeidene vil medføre peling og utlegging av steinmasser. En konsekvens av slike tiltak kan være at sediment virvles opp og at omkringliggende områder nedslammes. Peling i forurenset sediment kan i tillegg medføre spredning av tungmetaller og organiske miljøgifter.

Det har blitt gjennomført sedimentundersøkelser i tiltaksområdet. Undersøkelsene viste at sedimentet er forurenset. Det er påvist antracen i tilstandsklasse IV (dårlig) samt flere andre PAH-forbindelser i tilstandsklasse III (moderat), jf. Miljødirektoratets veileder *Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota* (M-608/2016). Nivåene av TBT og Σ PCB7 lå innenfor tilstandsklasse III. Resten av miljøgiftene det ble analysert for tilsvarte tilstandsklasse I-II. Sedimentet består hovedsakelig av en blanding av grus, sand og silt.

For å begrense partikkelspredningen under anleggsarbeidene stiller Statsforvalteren krav om bruk av siltgardin. Siltgardinen må plasseres slik at den ikke fungerer som vandringshinder for fisk i Glomma. Det skal i tillegg benyttes turbiditetsmålere for å overvåke spredningen av partikler. Turbiditeten skal måles ved en stasjon som er direkte påvirket av anleggsarbeidet og ved en referansestasjon som ikke er påvirket. Hvis turbiditeten overskrider 10 NTU over referansenivået i 20 minutter, må arbeidene stanses til turbiditeten har gått ned under grenseverdi. Det tillates ikke

peling eller utfylling dersom turbiditetsmålerne er ute av drift. Arbeidene må gjennomføres ved lavest mulig vannføring for å minimere spredningen av partikler nedover vassdraget.

Søker oppgir at det vil bli behov for avvanning av borekaks. Entreprenør vil benytte sedimenteringskontainere, men om det viser seg at overskuddsvannet har et høyt innhold av finpartikler som er svært vanskelig å sedimentere, kan det være behov for å lede overskuddsvann ut i elv igjen, innenfor lukket siltgardin. Dersom overskuddsvann skal slippes ut igjen i Glomma, stiller Statsforvalteren krav om at innholdet av suspendert stoff ikke skal overskride 100 mg/l, samt at overskuddsvannet skal slippes ut innenfor lukket siltgardin.

Det planlegges å legge ut 30 – 300 mm stein som erosjonssikring i tiltaksområdet. Sprengsteinsmasser kan inneholde plastavfall. Plast har lang nedbrytningstid og kan bli værende i miljøet i svært lang tid. Plastpartikler kan også inneholde eller bære med seg miljøgifter som har festet seg til overflaten på platen. Større plastpartikler vil med tiden brytes ned til mikro- og nanoplast. De små plastpartiklene kan bli spist eller tatt opp i cellene til fisk og andre marine dyr. For å redusere spredningen av plast, stiller Statsforvalteren krav om at erosjonsmassene skal inneholde minst mulig plast. Erosjonsmassene skal heller ikke inneholde annet avfall eller inneha egenskaper som skaper negative effekter i resipienten. Dersom det benyttes sprengsteinsmasser som erosjonsmasse, tillates det ikke å bruke masser som inneholder plastarmering.

Sprengsteinsmasser kan også inneholde høye konsentrasjoner av nitrogenforbindelser. Utlekking av nitrogen fra massene kan bidra til eutrofiering (næringsberikelse) og algeoppblomstringer. Algeoppblomstringer kan forårsake oksygenmangel, som vil kunne ha en negativ effekt på det biologiske mangfoldet i området. Enkelte nitrogenforbindelser som ammoniakk er også svært giftig for vannlevende organismer. Det må derfor benyttes steinmasser som inneholder minst mulig nitrogen. Det tillates ikke å bruke reaktive bergarter eller bygnings- og rivningsavfall som utfyllingsmasser.

Statsforvalteren mener det er viktig at eventuelle overskuddsmasser i prosjektet håndteres på en forsvarlig måte for å sikre at eventuelt forurensede masser ikke spres. Borekaks eller andre overskuddsmasser fra pelearbeidene, skal leveres til godkjent mottak med tillatelse etter forurensningsloven, eller gjenvinnes jf. forurensningsloven § 32. Tiltakshaver plikter å dokumentere hvor alle avfallsfraksjoner og overskuddsmasser er levert, og at masser som karakteriseres som farlig avfall blir deklart gjennom avfallsdeklarerer.

Forhold til plan

Fredrikstad kommune mottok godkjent rammetillatelse fra planmyndigheten i kommunen den 30. august 2021.

Konklusjon

Vi har vurdert søknaden og lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Statsforvalteren gir på bakgrunn av dette tillatelse til Fredrikstad kommune til peling og utfylling i Glomma ved Lisleby ferjeleie i Fredrikstad kommune. Det forutsettes at tiltaket gjennomføres i samsvar med vilkårene i tillatelsen og forurensningsregelverket for øvrig.

Vedtak om tillatelse

Statsforvalteren i Oslo og Viken gir tillatelse til Fredrikstad kommune til peling og utfylling i Glomma ved Lisleby ferjeleie i Fredrikstad kommune. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11. Det er satt vilkår til tillatelsen med hjemmel i § 16.

Statsforvalteren har ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis, og ved fastsetting av vilkårene, lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Tillatelsen med vilkår følger vedlagt dette brevet.

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringene skal være basert på skriftlig saksbehandling og forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade og ulempe eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

Vedtak om gebyr

Statsforvalteren viser til varsel om gebyr datert 28. september 2021. Det ble varslet sats 6 som i 2021 utgjør kr. 33 800,- for behandling av søknaden.

På bakgrunn av medgått ressursbruk vedtar Statsforvalteren at forurensningsforskriftens § 39-4 sats 6 kommer til anvendelse i denne saken. Fredrikstad kommune skal derfor betale kr. 33 800,- for Statsforvalterens arbeid med tillatelsen. Hjemmel for vedtaket er forurensningsforskriften § 39-3, jf. § 39-4.

Ressursbruk knyttet til saksbehandlingen er lagt til grunn ved fastsettelse av gebyrsats. Herunder hører gjennomgang av søknaden, møter og korrespondanse med søker, høring av saken samt endelig ferdigstillelse av tillatelsen. Innsats fra andre fagpersoner hos Statsforvalteren inngår også.

Miljødirektoratet vil ettersende faktura.

Klageadgang

Vedtakene, herunder plasseringen i gebyrklasse, kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram, eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Statsforvalteren eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages. Ved klage på valg av gebyrsats skal tilsendt faktura betales til fristen. Miljødirektoratet vil refundere eventuelt overskytende beløp dersom klagen imøtekommes.

Med hilsen

Hilde Sundt Skålevåg
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Torbjørn Raugstad
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

NATURVERNFORBUNDET FREDRIKSTAD OG
HVALER

Kirkegaten 31B

1632

GAMLE FREDRIKSTAD

VIKEN FYLKESKOMMUNE

Postboks 220

1702

SARPSBORG

Norges vassdrags- og energidirektorat

PB 5091 Majorstuen

0301

OSLO

FREDRIKSTAD OG OMEGN JEGER- OG
FISKERFORENING

Postboks 419

1601

FREDRIKSTAD

Tillatelse etter forurensningsloven til peling og utfylling i Glomma ved Lisleby ferjeleie i Fredrikstad kommune

Tillatelsen er gitt i medhold av lov av 13. mars 1981 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 11 jf. § 16.

Hvis tiltakshaver ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må bedriften i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen. Tiltakshaver bør først kontakte forurensningsmyndigheten for å avklare behovet for slik endring.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal bedriften sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at forurensningsmyndigheten kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Tillatelsen gjelder fra dags dato og frem til arbeidene er ferdigstilt (*med forbud i perioden 15. mai - 15. september*).

Bedriftsdata:

Tiltakshaver: Fredrikstad kommune
Tiltakshavers adresse: Nygaardsgata 16, 1602 Fredrikstad
Org. Nummer: 974565773
Tiltaksområde: Lisleby ferjeleie (gbnr. 204/14), Fredrikstad kommune
NACE-kode og bransje: 84.130 - Offentlig administrasjon tilknyttet næringsvirksomhet og arbeidsmarked

Forurensningsmyndighetens referanser

Tillatelsesnummer: 2021.0990.T		
Tillatelse første gang gitt:	Tillatelse sist revidert i medhold av fl § 18 tredje ledd:	Tillatelse sist endret:
Hilde Sundt Skålevåg seksjonssjef		Torbjørn Raugstad rådgiver

Endringslogg

Endringsnummer	Endringer av	saksbeh. og saksnr.	Beskrivelse av endring

Innholdsfortegnelse

1	Tillatelsens ramme	3
2	Generelle vilkår	3
2.1	Gjennomføring av tiltak	3
2.2	Sikring av tiltaksområdet	3
2.3	Varsling av tiltaksgjennomføring	3
2.4	Ansvar for overholdelse av vilkår i tillatelsen	3
2.5	Utslippsbegrensninger	4
2.6	Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig	4
2.7	Endring av vilkår	4
2.8	Plikt til forebyggende vedlikehold	4
2.9	Tiltaksplikt ved økt forurensningsfare	4
2.10	Internkontroll	4
2.11	Hensyn til friluftsliv og naturmiljø	4
2.12	Tilsyn	5
3	Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning	5
3.1	Miljørisikoanalyse	5
3.2	Forebyggende tiltak	5
3.3	Etablering av beredskap	5
3.4	Varsling av akutt forurensning	5
4	Peling	5
4.1	Gjennomføring av peling	5
4.2	Håndtering av overskuddsmasser fra pelearbeidene	6
4.3	Avvanning av masser	6
5	Utfylling	6
5.1	Gjennomføring av utfylling	6
6	Kontroll og overvåking	7
6.1	Kontroll- og overvåkingsprogram	7
6.2	Overvåking	7
6.3	Kvalitetssikring av målingene	7
7	Støy	7
8	Rapportering	7

1 Tillatelsens ramme

Tillatelsen gis i forbindelse med etablering av ny el-ferjekai, og omfatter peling og utfylling i Glomma ved Lisleby ferjeleie i Fredrikstad kommune.

Tillatelsen omfatter:

- Nedsetting av 3 stålpeler og 12 trepeler, som vil berøre ca. 2-3 m³ sediment over et areal på ca. 12 m².
- Utfylling av inntil 70 m³ steinmasser over et areal på opptil 110 m², til erosjonssikring.
- Utslipp av vann fra borekaks innenfor etablert partikkelsperre.

Alle arbeider i Glomma må gjennomføres innenfor siltgardin. Siltgarden må dekke hele vannsøylen, og ved avslutning av tiltaket må siltgarden fjernes på en måte som hindrer spredning av partikler. Siltgarden skal etableres slik at den ikke fungerer som et vandringshinder for fisk eller andre akvatiske organismer i Glomma.

Det tillates ikke å gjennomføre arbeider i Glomma dersom turbiditetsmålere er ute av drift.

Av hensyn til rekreasjon, friluftsliv og marine naturverdier, tillates det ikke å gjennomføre arbeider i perioden mellom 15. mai – 15. september. Det tillates ikke å gjennomføre arbeider i vassdraget mellom klokka 23:00-06:00.

Fredrikstad kommune (heretter kalt tiltakshaver) er ansvarlig for at alle vilkår i denne tillatelsen overholdes.

2 Generelle vilkår

2.1 Gjennomføring av tiltak

Det forutsettes at tiltaket gjennomføres som angitt i søknad dersom ikke annet fremgår av tillatelsen, andre vedtak eller på annen måte er avklart med Statsforvalteren. Vesentlige endringer i forutsetningene i forhold til det som er oppgitt i søknaden tas opp med Statsforvalteren i god tid før endringene vil bli gjort gjeldende.

2.2 Sikring av tiltaksområdet

De deler av tiltaksområdet hvor det aktivt utføres arbeid på land, skal holdes avsperrret og ikke være tilgjengelig for allmennheten.

2.3 Varsling av tiltaksgjennomføring

Tiltakshaver skal varsle Statsforvalteren senest 1 uke før tiltaket settes i gang og når tiltaket er avsluttet.

2.4 Ansvar for overholdelse av vilkår i tillatelsen

Tiltakshaver er ansvarlig for at vilkårene i tillatelsen blir overholdt, og plikter å orientere vedkommende som skal gjennomføre tiltakene om de vilkår som gjelder, samt de restriksjoner som er lagt på arbeidet.

2.5 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsens pkt. 3 til 8. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er også omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp er fremkommet i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte miljøgifter oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår gjennom uttrykkelig regulering i vilkårenes pkt. 3 til 8.

2.6 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra arbeidene, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter virksomheten å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke uttrykkelig er satt grenser for.

2.7 Endring av vilkår

Statsforvalteren kan oppheve eller endre vilkårene i tillatelsen, sette nye vilkår, og om nødvendig kalle tillatelsen tilbake, dersom vilkår gitt etter forurensningsloven § 18 er til stede. Statsforvalteren har på samme grunnlag rett til, på ethvert tidspunkt, å stoppe arbeidene.

2.8 Plikt til forebyggende vedlikehold

Tiltakshaver skal sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal kunne dokumenteres.

2.9 Tiltakspunkt ved økt forurensningsfare

Dersom det oppstår fare for økt forurensning, plikter tiltakshaver så langt det er mulig uten urimelige kostnader å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Tiltakshaver skal så snart som mulig informere forurensningsmyndigheten om forhold som kan føre til vesentlig økt forurensning eller forurensningsfare. Akutt forurensning skal varsles, jf. punkt 3.4.

2.10 Internkontroll

Tiltakshaver plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette¹. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at utøvende entreprenør overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Tiltakshaver plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Tiltakshaver plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Plikt til å gjennomføre risikoanalyse med hensyn til akutt forurensning følger av vilkår 3.1.

2.11 Hensyn til friluftsliv og naturmiljø

Ved gjennomføring av tiltaket må tiltakshaver tilpasse arbeidet og ta hensyn til friluftsliv og

¹ Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996 nr. 1127

naturmiljø i området.

2.12 Tilsyn

Tiltakshaver plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

3 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

3.1 Miljørisikoanalyse

Tiltakshaver skal gjennomføre en miljørisikoanalyse, og vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved tiltaket som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på virksomhetens område eller utenfor.

Tiltakshaver skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

3.2 Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal tiltakshaver iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Tiltakshaver skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

3.3 Etablering av beredskap

Tiltakshaver skal på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som tiltaket til enhver tid representerer.

3.4 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift². Tiltakshaver skal også så snart som mulig underrette Statsforvalteren i slike tilfeller. Kystverket er rette myndighet for akutt forurensning, og skal kontaktes på følgende telefonnummer: 33 03 48 00, eller e-post: vakt@kystverket.no.

4 Peling

4.1 Gjennomføring av peling

Pelearbeidene skal gjennomføres så skånsomt som mulig med de beste tilgjengelige teknikker (BAT).

Peling skal gjennomføres under rolige strøm- og vindforhold for å begrense spredningen av partikler i mest mulig grad.

² Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

Dersom det påtreffes avfall under arbeidene, skal dette sorteres fra og leveres til godkjent avfallsmottak.

Tidspunkt for peling, samt pelingsdybde og pelingssted skal loggføres og rapporteres, jf. vilkår i punkt 8. Oversikten skal være tilgjengelig for forurensningsmyndigheten.

Dersom det oppstår avvik under arbeidene, må dette journalføres og rapporteres i henhold til vilkår i punkt 8. Det må fremgå tydelig hvilke avbøtende tiltak som har blitt iverksatt.

4.2 Håndtering av overskuddsmasser fra pelearbeidene

Transport og håndtering av overskuddsmasser skal gjøres slik at det blir minimal spredning av forurensning. Eventuelt søl skal loggføres og rapporteres i henhold til vilkår i punkt 8.

Overskuddsmasser fra pelearbeidene er å anse som et næringsavfall, og må leveres til godkjent mottak, eller nyttiggjøres, jf. forurensningsloven § 32. Det tillates kun nyttiggjøring av overskuddsmasser med tilstandsklasse I-II. Masser i tilstandsklasse III-V skal leveres til godkjent mottak.

Overskuddsmasser som er å anse som farlig avfall (tilstandsklasse V i henhold til M-608/2016), skal deklarerer gjennom avfallsdeklarerer og leveres til godkjent mottak som har tillatelse til å ta imot farlig avfall.

Tiltakshaver plikter å dokumentere hvor alle overskuddsmasser er levert, jf. vilkår i punkt 8.

4.3 Avvanning av masser

Avvanning av masser fra pelearbeidene må foregå slik at partikler ikke spres. Dersom vann fra avvanning av masser skal slippes tilbake til Glomma, skal det gjennomgå rensing før utslipp. Vannet skal slippes tilbake innenfor etablert partikkelsperre, og det tillates ikke utslipp av vann med høyere konsentrasjon enn 100 mg/l for suspendert stoff (SS).

5 Utfylling

5.1 Gjennomføring av utfylling

Utfylling av masser skal gjøres på en måte som minimerer spredning av forurensning, og skal gjennomføres så skånsomt som mulig med de beste tilgjengelige teknikker (BAT). Kriterier for bytte av teknologi skal beskrives i internkontrollen.

Masser som skal benyttes til utfylling skal ikke overskride konsentrasjonsgrensene tilsvarende tilstandsklasse II i henhold til Miljødirektoratet sin veileder *Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota (M-608/2016)*.

Det tillates ikke bruk av reaktive bergarter, bygnings- og rivningsavfall som utfyllingsmasser. Det tillates heller ikke å bruke sprengsteinsmasser som inneholder plastarmering. Dersom det påtreffes plast eller annet avfall skal dette sorteres fra og leveres til godkjent avfallsmottak.

Mengder og tidspunkt for utfylling av masser, høyde på utfylling, samt sted for utfylling skal loggføres og rapporteres. Oversikten skal være tilgjengelig for forurensningsmyndigheten.

Utfylling skal gjennomføres mest mulig skånsomt under rolige strøm- og vindforhold for å begrense spredningen av partikler i størst mulig grad.

Tiltakshaver har ansvaret for å orientere vedkommende som skal gjennomføre utfyllingsarbeidene om de vilkår som gjelder.

6 Kontroll og overvåking

6.1 Kontroll- og overvåkingsprogram

Det skal gjennomføres kontroll og overvåking av arbeidene i henhold til et kontroll- og overvåkingsprogram. Kontroll- og overvåkingsprogrammet skal inngå internkontrollen.

6.2 Utslippskontroll og overvåking

Tiltakshaver skal ha en tilstrekkelig turbiditetsovervåking til å avdekke eventuell spredning av forurensning i forbindelse med gjennomføring av tiltaket.

Under anleggsperioden skal det kontinuerlig tas prøver/målinger av:

- Turbiditet i minst en referansestasjon som ikke er påvirket av arbeidene.
- Turbiditet i minst en målestasjon som er påvirket av arbeidene og som maksimum ligger 50-100 meter fra tiltaksområdet.

Måleprogram for turbiditet skal inngå i kontroll- og overvåkingsprogrammet.

Hvis turbiditeten overstiger 10 NTU over referansenivået i 20 minutter må tiltaket stanses til turbiditeten har gått ned under grenseverdien og problemene som førte til spredningen er løst. Ved teknisk stopp i turbiditetsmåler må arbeidet stanses. Det tillates ikke å gjennomføre anleggsarbeider i sjø dersom turbiditetsmalere er ute av funksjon.

Tiltakshaver skal også etablere en utslippskontroll og måleprogram for utslipp av vann fra avvannede sedimenter. Tiltakshaver skal kunne dokumentere at grenseverdi for suspendert stoff (100 mg/l) overholdes. Konsentrasjonen av suspendert stoff skal måles ved utløp av renseløsning. Utslippskontroll og måleprogram for suspendert stoff skal inngå i internkontrollen.

6.3 Kvalitetssikring av målingene

All prøvetaking, behandling og analyse skal utføres etter Norsk Standard (NS). Dersom NS ikke finnes, kan annen, utenlandsk/internasjonalt benyttes. Laboratorier/tjenester med relevant akkreditering skal benyttes der dette er mulig.

7 Støy

I anleggsfasen skal tiltakshaver etterleve støykrav gitt i Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442/2021).

8 Rapportering

Det skal føres logg over resultater fra tiltaket og eventuelle uønskede hendelser og korrigerende tiltak.

Sluttrapport

En rapport fra arbeidet skal sendes Statsforvalteren senest 6 uker etter at tiltaket er avsluttet.

Rapporten skal inneholde:

- Beskrivelse av tiltaket og utført arbeid.
- Beskrivelse av uønskede hendelser som har oppstått under arbeidene, og hvilke avbøtende tiltak som har blitt iverksatt.
- Angivelse av område for pelingen (angitt på kart med koordinater), pelingsdybde, tidspunkt for peling.
- Angivelse av område for utfylling (angitt på kart med koordinater), tidspunkt for utfylling og mengde masse brukt til utfylling.
- Beskrivelse av erfaring med utstyr, teknologi osv.
- Resultater fra turbiditetsmålinger.
- Dokumentasjon på overholdelse av 100 mg/l SS ved utslipp av vann fra avanning av masser.
- Dokumentasjon på levering av masser til godkjent deponi/behandlingsanlegg etter forurensningsloven. Mengder og tidspunkt for levering må være inkludert.
- Dokumentasjon på at masser som eventuelt har blitt gjenbrukt faller inn under tilstandsklasse II eller bedre, jf. Miljødirektoratet sin *veileder for grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota (M-608/2016)*.

Vedlegg 1

Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg.

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

Bromerte flammehemmere	Vanlige forkortelser
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclohexan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'-isopropyliden difenol)	TBBPA

Klorerte organiske forbindelser

Dekloran pluss (syn og anti isomere former)	DP (syn-DP, anti DP)
1,2-Dikloreten	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Triklorbenzen	TRI
Trikloran (2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)	TCS
Tris(2-kloretyl)fosfat	TCEP

Enkelte tensider

Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC

Nitromuskforbindelser

Muskxylen	
-----------	--

Alkylfenoler og alkylfenoletoksylder

Nonylfenol og nonylfenoletoksylder	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksylder	OF, OP, OFE, OPE
4-heptylfenoler (forgrenet og rettkjedet)	4-HPbl
4-tert-pentylfenol	4-t-PP
4-tert-butylfenol	4-t-BP
Dodecylfenol m. isomerer	DDP
2,4,6 tri-tert-butylfenol	TTB-fenol

Per- og polyfluorerte alkylforbindelser (PFAS)

Perfluoroktansulfonsyre (PFOS), inkl. salter av PFOS og relaterte forbindelser	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluorheksansulfonsyre (PFHxS), inkl. salter av PFHxS og relaterte forbindelser	PFHxS, PFHxS-relaterte forbindelser
Perfluorobutansulfonsyre (PFBS), inkl. salter av PFBS og relaterte forbindelser	PFBS, PFBS-relaterte forbindelser
Perfluoroktansyre	PFOA
Langkjedete perfluorerte karboksylsyrer C9-PFCA – C14-PFCA	PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDoDA, PFTTrDA, PFTeDA

Tinnorganiske forbindelser

Tributyltinnforbindelser	TBT
Trifenylyltinnforbindelser	TFT, TPT
Dibutyltinnforbindelser	DBT
Dioktylyltinnforbindelser	DOT

Polisykliske aromatiske hydrokarboner

PAH

Ftalater

Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Benzylbutylftalat	BBP
Dibutylftalat	DBP
Diisobutylftalat	DIBP

Bisfenol A

BPA

Siloksaner

Dodekametylsykloheksasiloksan	D6
Dekametylsyklopentasiloksan	D5

Oktametylsyklotetrasiloksan

D4

Benzotriazolbaserte UV-filtre

2-Benzotriazol-2-yl-4,6-di-tert-butylphenol	UV-320
2,4-di-tert-butyl-6-(5-chlorobenzotriazol-2-yl)phenol	UV-327
2-(2H-benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylphenol	UV-328
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4-(tert-butyl)-6-(sec-butyl)phenol	UV-350
